A°. 1844. N°. 65.

WOENSDAG DEN 29sten MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Officieel Gedeelte.

(14860) De Exploicteur bij het Geregtshof de Suriname, zal op den 7den Junij eerst komende, publiek bij Executie verkoopen: De SUIKER-PLANTAADJE TOLEDO met annexis, gelegen aan de rivier Suriname, ter linkerhand in het opvaren, tusschen de Plantaadjen de Goede Vrede en Verwachting; aankomende RICHARD SHERRALL.

Paramaribo, den 28 Mei 1844.
T. M. SCHOTBORGH.

In-Officieel Gedeelte.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten dezer, het Schip Koning Willem, Kapt. L. H. Singer, van Amsterdam, hebbende 38 dagen reis.

Idem, de Nederl. Schoener Maria Louisa, Kapt. C. Boeckhout Raven, van Curacao, hebbende 24 dagen reis.

Idem, de Engelsche Sloep Sylph, Kapt J. G. Caple, van Demerary, laatst van Berbice, hebbende 8 dagen reis, Passagiers: J. W. Fuchs, J. J. Hewith, Pattoir en Mejufvrouw Knecht.

Op den 26sten dezer, is door den Bevelvoerder der Koloniale Schoener Henriette Elisabeth, P. Hansen, op de hoogte van de Saramakka gepraaid de Schoener Brik Amphitrite, Kapt. Jansen, van Rotterdam naar Nickerie, hebbende 48 dagen reis.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(Uittreksels uit de Hollandsche Couranten van April 1844.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 4 *April.*

De *Pr. St.-Zeitung* behelst den volgenden brief uit 's Gravenhage, dd. 26 Maart jl.:

»Sedert mijn laatste schrijven, waarbij ik u de proclamatie van den gouverneur van Limburg mededeelde, hebben wij van daar berigt ontvangen. De separatisten hebben besloten, de regering niet te gehoorzamen; zij verachten de, in naam des Konings door den gouverneur gegevene bevelen, en gaan zoo verre, in hun *Journal* te beweren, dat deze hooge beambte de vermelde proclamatie in zijnen eigen naam heeft uitgevaardigd. Deze bewering is even gehaat als ongerijmd. Hoe kan men aannemen dat een, door zijn schrander en verstandig bestuur zich onderscheidende gouverneur het zoude wagen, zonder daartoe gemagtigd te zijn, zich van Zijner Majesteits naam te bedienen, om eene proclamatie aan de bewoners eener provincie uit te vaardigen! De daadzaak is stellig: de, *in naam des Konings* uitgevaardigde proclamatie wordt als eene eigenmagtige handeling aangeduid, en het gezag des Limburgschen gouverneurs wordt veracht: wij zullen nu zien wat de regering doen zal. De separatisten, hunnerzijds, manoeuvreren in naam des Konings en beweren onophoudelijk, dat Holland, betreffende de scheiding, met hen eenstemmig is gezind. Dit is het aanbeeld, waarop zij eenwig hameren, en welk thema zij niet ligtelijk zullen opgeven, hoe ook van allen kant het hun herhaald wordt, dat hun pogen eene loutere chimère is! Deze halstarrigheid hunnerzijds, heeft mij genoopt, stellige berigten nopens de bedoelingen van Z. M. en van de regering in te winnen, en ik kan u de verzekering geven, dat beide volkomen daarin overeenstemmen, alles in stand te houden, zoo als de groote mogendheden het hebben ingesteld, toen zij het hertogdom Limburg met de beide vestingen Maastricht en Venloo als een deel van het gebied der Nederlanden creëerden. Wat willen dan de separatisten tegen dezen bepaaldelijk verklaarden wil? Willen zij de rust der bevolking voor langen tijd vernietigen? Willen zij tweedragt, haat, berouw voortbrengen? Willen zij de regering dwingen, gestrenge maatregelen te nemen?"

'S GRAVENHAGE, 11 *April.*

Met genoegen verneemt men, dat reeds op verschillende plaatsen onzes vaderlands correspondenten van de in ons vorige nommer vermelde *Vereeniging tot afschaffing van sterken drank* zich gevestigd hebben en met vrucht werken.

De gemeente Zandvoort, ofschoon aldaar niet meer dan elders over het misbruik van sterken drank te klagen was, geeft in dezen een navolgenswaardig voorbeeld. Nadat de voornaamsten van het dorp tot het afschaffen van sterken drank zich schriftelijk verbonden hadden, heeft deze heilzame inrigting aldaar algemeenen bijval gevonden. Van daar wordt gemeld, dat sinds 12 October 1843, toen men er met die zaak een begin maakte, 192 inwoners, op eene bevolking van ruim 1000 zielen, leden dezer vereeniging zijn geworden; dat reeds op 10 van de 13 visscherspinken dezer gemeente volstrekt geen sterke drank meer aan boord komt; dat de vischverkoopers (in zoo ver zij zich als leden verbonden hebben) ofschoon zij bij het rondventen hunner waar in vererlei verzoeking komen hun gegeven woord, getrouw houden; dat men uit één mond hoort verklaren, hoe zij zich sinds hunne onthouding veel gezonder en opgeruimder gevoelen en de betuiging algemeen is: »ware men dit werk slechts eerder onder ons begonnen!" dat men toenemende huiselijkheid, vooruitgang in welvaart, meerdere opkomst bij de openbare godsdienstoefening, rust, stilte op den Zondag avond, duidelijk waarneemt, met een woord, dat voor deze goede gemeente de oprigting van het afschaffings-genootschap aanvankelijk tot eenen rijken zegen is en voor de toekomst schoone vruchten voor zedelijkheid en welvaart belooft.

Mogt dit voorbeeld velen in ons vaderland de oogen openen en hen de handen doen ineenslaan tot wering van een kwaad, dat de bron van zoo veel ellende is, door werkdadige deelneming in eene vereeniging, welke nu, door koninklijke goedkeuring bekrachtigd, ook onder ons is tot stand gekomen en die in andere landen reeds zoo veel goeds heeft gesticht!

'S HERTOGENBOSCH, 10 *April.*

Niet zonder genoegen deelen wij mede, dat eindelijk de hevige geschillen onder de Israëlitische gemeente alhier in der minne en met wederzijdsch genoegen zijn ten einde geloopen. Sedert een geruimen tijd heeft er ook eene scheiding onder de Israëliten plaats gehad, en om tot eene eindschikking, in overeenstemming met de hooge regering, te geraken, heeft de WelEdgestr Heer Mr. B. Hartogensis afstand gedaan der toebehoord hebbende synagoge, om voor het vervolg door de gemeente tot de uitoefening van die eeredienst gebruikt te worden. Tot kerkvoogden zijn thans benoemd de Heeren J. Kann en J. Hartogensis, terwijl de Heeren H. Hartogensis, president-parnassyn, Schlesinger en Hartog Elias beide parnassyns, voor deze hunne vroegere bediening bedankt hebben. Op den 4den dezer, zijnde de eerste Paaschdag der Joden, heeft deze vereeniging in de synagoge plaats gehad. De vroegere instellingen dier gemeente zijn thans vervallen en nieuwe verordeningen worden voorbereid. Maandag jl. is ten dien einde de eerste vergadering door de hoofd-synagoge alhier in het school-lokaal gehouden, waarbij de geheele Israëlitische gemeente is verzocht en voor het grootste gedeelte tegenwoordig geweest.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 *April.*

In eene kleine pastorij van het departement des Landes, ver van menschelijke woningen, leefde de pastoor der plaats een waardig en liefdadig man. Op zekeren avond, tegen 10 uren, kloppen drie personen, vrij wel gekleed, aan zijne deur en vragen hem een onderkomen. Hij toont hun zijn bekrompen verblijf, dat niet geschikt is, om drie vreemden te bergen en verwijst hen naar eene niet zeer ver verwijderde herberg. Op hunne klagt, dat zij geen geld hebben, geeft hij hun drie franken, die de onbekenden met dankzegging aannemen. Een uur later vertoont zich een van dezelven op nieuw met het verzoek, om toch in de pastorij nachtverblijf te mogen hebben, daar de herberg slechts twee personen konde opnemen. Hij had slechts een hoekje noodig, hetwelk hem dan ook in de eetkamer, naast het slaapvertrek van den pastoor, gegeven wordt. De dienstmaagd, door eene heimelijke vrees bevangen, weet den vreemdeling te beloeren en ziet hem een' ponjaard en eene pistool voor den dag halen, waarvan zij haren meester verschrikt kennis geeft. Deze tracht haar gerust te stellen door de aanmerking, dat een reiziger zich doorgaans van wapenen voorziet, dat zij zich naar hare kamer zoude begeven, terwijl hij zelf zijn geweer met dubbelen loop bij zich zoude houden en waken. Na verloop van weinige uren, terwijl de geestelijke bij het vuur zit, wordt het vertrek geopend, en de vreemdelig komt voor den dag met de vraag naar zijn geld, terwijl hij hem de pistool op de borst zet. »Gij zult hier weinig vinden," antwoordde de pastoor bedaard, »maar neem den sleutel van deze secretaire en neem wat er in is." De roover maakte zich van den sleutel meester, maar, daar hij de secretaire niet zoo spoedig open kan krijgen, legt hij de pistool eene poos neder, teneinde de kaars in de hand te nemen. De pastoor maakt van een gunstig oogenblik gebruik, grijpt de pistool en schiet den booswicht neder. Het afschieten van de pistool trekt de makkers, die zich om het huis bevinden en nu de deur zoeken open te breken. De pastoor plaatst er zich met zijn geweer tegen over; de deur wijkt en een schot, met zekere hand bestuurd, doet den eersten vallen; de tweede wil vlugten, maar het tweede schot geeft er hem geen' tijd toe

Te midden van deze drie slagtoffers, laadt de pastoor op nieuw zijn geweer en begeeft zich naar den maire, om verslag te doen. Het voorgevallene heeft echter daarna een' hevige invloed op zijn gemoed gehad, zoodat men zelfs voor geestverbijstering vreest.

DUITSCHLAND.

AUGSBURG, 5 April.

Brieven van de Turksche grenzen, tot omstreeks het eind van Maart loopende, behelzen de ijselijkste bijzonderheden van de (reeds vermelde) gruweldaden, welke de Albanezen in Macedonie, en tot aan de grenzen van Servie tegen de ongelukkige Christenen bedrijven. Mishandeling, roof, moord, foltering en verkrachting zijn er aan de orde van den dag. Woestheid en plunderzucht zijn de hoofddrijfveeren dezer afschuwelijkheden, maar ook godsdiensthaat schijnt mede te werken, vooral sedert de kennis der stappen, door de Engelsche en Fransche vertegenwoordigers te Konstantinopel in het stuk der zoogenaamde renegaten-vraag gedaan, meer algemeen geworden is. Met ongeloofelijke snelheid, door de geestelijkheid en misschien ook wel door de regering begunstigd, welke in de opgewondenheid des volks eenen steun zocht, heeft zich die tijding door geheel het Turksche rijk verspreid. De beweging is echter veel geweldiger geweest, dan de regering waarschijnlijk bedoeld had, en thans moet zij troepen uitzenden, om de onrust te stillen, welke men verwekt heeft. Een brief uit Konstantinopel van den 20sten berigt, dat in den loop dier week ook de Russische gezant, Heer Titoff, zijne instructiën in de renegaten-zaak ontvangen heeft, en dat zij, naar men zegt, in denzelfden geest van matiging opgesteld zijn, als die van Oostenrijk. Ook Sir Stratford Canning moet iets zachter in zijne eischen geworden zijn en verklaard hebben, zonder verder op afschaffing der wet te dringen, zich met de verzekering der Porte te vergenoegen, dat doodstraffen wegens terugtreding tot het Christen-geloof niet meer zullen plaats hebben. Men schijnt echter nu te vreezen, dat de doodstraf door andere, weinig minder vreeselijke, vervangen zal worden.

WIESBADEN, *9 April.*

Indien geene onvoorziene hindernissen in den weg komen alsdan zullen wij eerlang een Engelsch dorp zien ontstaan. Een gedurende verscheidene jaren in onze nabijheid zich ophoudende graaf C. heeft namelijk het voornemen om nabij deze stad voor vier en twintig Engelsche familien even zoo veel zoogenaamde cottages, benevens eene kleine kerk te doen bouwen; de daartoe benoodigde gronden zijn reeds gedeeltelijk verkregen en binnen kort zal met den bouw een aanvang worden gemaakt; reeds achttien Engelsche familien hebben aan deze onderneming deel genomen en voor het ontbrekende getal is de ondernemende graaf niet in het minst bezorgd.

HAMBURG, *12 April.*

Tusschen de Nederlandsche stad Kampen en onze stad is zoo even de opening eener geregelde scheepvaartsgemeenschap bekend gemaakt. In vergelijking van Amsterdam levert Kampen ontegenzeggelijk overwegende voordeelen op, en wanneer men in aanmerking neemt, dat die plaats eene goede natuurlijke haven voor schepen van 100 tot 120 last bezit, door den IJsel met al de Rijnstreken en door middel van kanalen en goede wegen met gansch Holland in gemeenschap staat, zoo mag men onderstellen, dat die stad voor de verzending uitermate goed gelegen is. Voorloopig zullen de ondernemers, de Gebroeders van Hasselt, te Kampen, niet meer dan eens in de veertien dagen een vaartuig naar Hamburg zenden, hetwelk acht dagen na deszelfs aankomst van hier derwaarts zal wederkeeren. Men hoopt, dat deze onderneming des te meer goedkeuring zal vinden, dewijl de overlading te Amsterdam veel kostbaarder is, en overigens welligt met der tijd eene regtstreeksche watergemeenschap tusschen Keulen en Hamburg uit deze beurtvaart zal ontstaan.

De Bron-Ontdekker.

In de Fransche bladen de *Democratie Pacifique* en de *Echo de Vaucluse* leest men het volgende verhaal:

Roux is een jongeling van vijftien of zestien jaren in het dorp van Brantes, gelegen in het arrondissement van Mont-Ventoux in het departement Vaucluse. Hij is een zeer eenvoudig jong mensch, van weinig opvoeding; maar die zeer verstandig weet te praten en een vlug oordeel schijnt te bezitten. Nog slechts een paar maanden geleden was hij tweede suppoost in het groot seminarium van St. Charles te Avignon.

Bij zijn zwerven in het vled ontwaarde hij dikwijls, reeds van zoo lang zijn geheugen strekt, stroomen van vocht, of zoo als hij het noemt van rook, die van uit den grond opstegen en zich in zekere rigtingen uitstrekken. Wanneer hij de aandacht zijner speelgenooten hierop vestigde, verklaarden deze niets te bespeuren en hielden zij zijne verzekeringen voor eene grap. Roux had onderscheiden reizen het spoor van die vocht-stroomen gevolgd en steeds hadden zij hem tot bronnen geleid. Op zekeren dag dat hij er wederom eenen zag, overrede hij eenen boer, opgravingen op de plaats te doen en weldra vond men eene overvloedige bron. Van dat oogenblik af, twijfelde hij geen oogenblik meer of die voor hem alleen zigtbare vochtstroomen waren het teeken van zich onder den grond bevindende wellen. Het vermogen om de juiste plekken daarvan te kunnen bepalen heeft hij, in den korten tijd van twee maanden, twee en zeventig keeren beproefd gehad, en die proefnemingen zijn steeds door het ontdekken der bronnen bekroond geworden.

Eenmaal echter schenen de opgravingen zonder gevolg te zullen blijven. Reeds tot eene aanzienlijke diepte gekomen, zonder dat er zich eenige wel opdeed, begonnen de werklieden te weifelen en willen zij het werk opgeven. Roux zelf, ofschoon hij de hem wel bekende teekenen voor zijne voeten bleef zien opstijgen, begon ongeduldig te worden. Werktuigelijk of wel om gemakkelijker na te denken, slaat hij zich de hand voor het voorhoofd en voor de oogen, die hij tevens sluit; maar naauwlijks heeft hij de oogen gesloten, of hij ontwaart de gezochte wel, ten duidelijkste in de diepte; wijst de juiste plek de werklieden aan de en wel is weldra gevonden.

Het voorval dezer zonderlinge verschijning maakte een geweldigen indruk op den jongen Roux, en beducht van misschien in de magt van eenig bovennatuurlijk wezen vervallen te zijn, liep hij geheel verbijsterd naar den pastoor van zijn dorp, om zijn beangst gemoed bij bij dezen flucht te geven. Deze, een verlicht, eerwaardig man, stelde hem gerust en verzekerde hem dat de gaaf, die hij bezat, hoe vreemd en zonderling dezelve wezen mogt, niets zondigs in zich had.

Intusschen had deze laatste proefneming aan Roux geleerd, hoe hij de bij hem bezeten gaaf het best konde toopassen, en sedert blijft hij niet in gebreke, zoodra hij eenigen vocht-stroom ontwaart, de oogen te sluiten en zich geheel te rigten naar het gene hij alsdan, als op eene magnetische wijze ziet.

De bladen, aan welke wij dit verhaal ontleenen, voegen er de aanmerking bij, dat het opgemerkt zijn van zoodanige vochtstroomen of van zoodanigen damp als Roux weet te ontwaren, reeds door onderscheiden oude schrijvers, als teekenen van het in de nabijheid daarzijn van bronwellen zijn opgegeven geworden, zoodat men onder anderen reeds bij den Kerkvader Kircher (de mundo Subterraneo), het volgende middel tot het ontdekken van bronnen vindt opgegeven:

» Men plant eenen hazelaars-stok in den grond, en legt een ander hazelaars-stokje horizontaal daarop, zoodat het zich op- en nederwaarts kan bewegen; — aan ieder der einde van dit dwarsstokje steekt men eene spons; is er nu eene bronwel in de nabijheid, zoo zullen de dampen, die, vooral voor het opgaan de zon, daaruit opstijgen, de punt van het stokje, die naar de bron wijst, nederwaarts doen buigen."

Een ander, Martin Del Rio, een Spaansch schrijver uit de XVIde eeuw, verzekert d er destijds in Spanje lieden waren, scherp van gezigt, dat zij de onder de grond bedolven waterwellen, schatten metalen konden ontwaren; aan deze me schen had men de benaming gegeven Zahuris.

ADVERTISSEMENTEN.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECH